

Dövlət qulluqçularının pensiya təminatı mexanizmi

01

MÖVCUD PROBLEM

Pensiya hüququnun yaranması üçün şərtlər

65 yaş

Yaş həddi

25 il

Minimum ümumi əmək stajı

15 il

Minimum dövlət qulluğu stajı

Pensiyanın hesablanması

Pensiya aşağıdakı əmək haqqı göstəricilərindən biri əsasında müəyyən edilir:

Son 24 ayın
əmək haqqı

Ardıcıl 60 ayın
əmək haqqı

orta

3-cü sütun hesablanm orta mk haqqnn 50-80%

Pensiya məbləğinin strukturu

1000 AZN

Pensiya

500 AZN

Sığorta hadisəsi

500 AZN

Qulluq stajına görə əlavə

Sığorta hissəsi

Şəxsin ömür boyu topladığı pensiya kapitalı əsasında formalaşır.

Qulluq stajına görə əlavə

- Dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşir
- Pensiya kapitalı ilə son əmək haqqı arasında yaranan fərqi kompensasiya edir.

Azərbaycanda pensiya sisteminin sığorta (pensiya kapitalı) əsasında fəaliyyəti və islahatlar

02

İSLAHATLAR

2006-cı il pensiya islahatı

“Əmək pensiyaları haqqında” qanunun qəbulundan sonra:

- Pensiya məbləğinin hesablanması əmək haqqından deyil, pensiya kapitalından asılı oldu
- Pensiya kapitalı məcburi sosial sığorta haqları hesabına formalaşır
- Sistemin maliyyə dayanıqlığı artırıldı
- Dövlət və özəl sektorda çalışan bütün şəxsləri əhatə edir

2023-cü il qanun dəyişikliyi

Yeni qaydaya əsasən:

- bu kateqoriyalarda pensiya əmək haqqı artımlarına deyil,
- illik indeksasiya mexanizminə uyğun artırılır.

Nəticə:

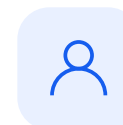
- bu kateqoriyalarda pensiya əmək haqqı artımlarına deyil,
- illik indeksasiya mexanizminə uyğun artırılır.

Pensiyaların artırılması mexanizmi

Pensiyalar hər il:

Orta aylıq əmək haqqının artımına uyğun indeksasiya olunur.

Dövlət qulluqçuları və xüsusi kateqoriyalar

- Dövlət qulluqçuları
- Hərbi qulluqçular
- Xüsusi rütbəli şəxslər

Pensiya təminatı üzrə xüsusi mexanizmə malikdir:

- əmək haqqı əsasında müəyyən edilir və maaş artımlarına paralel artırılırdı;
- mexanizm əmək haqqı artımları zamanı pensiya sistemi üçün ciddi maliyyə yükü yaradırdı.

~1M

Hazırda sistemdə təxminən 1 milyon pensiyaçı var.
səhifədə 1mln pensiyaçı var (90%)

Əsas təkliflər

 Dövlət qulluqçularının pensiyasının əmək haqqı ilə əlaqəsinin ləğvi

 Qulluq əlavəsinin əvəzinə sabit məbləğdə pul təminatı tətbiqi

 Pul təminatının məbləği NK tərəfindən (inzibati təsnifat üzrə) müəyyən ediləcək

 Əvvəlki pensiyalara təsir etməyəcək, yalnız yeni hüquq qazananlara tətbiq ediləcək

 Hazırkı mərhələdə hərbi və xüsusi rütbəli şəxslərə şamil edilmir

+553 AZN

Yeni sxemdə azalma olmayacaq, əksinə orta sosial ödəniş (pensiya + pul təminatı) 553 AZN artacaq

7.5 mln AZN

İslahatın illik əlavə maliyyə yükü

İslahatın üstünlükləri

- Pensiya ilə əmək haqqı arasındakı əlaqə aradan qalxır
- Maaş artımları pensiya sistemində əlavə yük yaratmır
- Pensiya sistemi sadələşir və vahid sığorta prinsipinə uyğunlaşır
- Pensiya və pul təminatının proaktiv təyinatı mümkün olur
- DSMF-nin uzunmüddətli maliyyə dayanıqlığı güclənir

↓

Handwritten signature